ILMOITUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslau-seesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suu-remmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirja-similla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta .$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.60
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

No. 26

TIISTAINA, HELMIK. 1 P.—TUESDAY, FEBRUARY 1 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

TYÖLÄISTEN JÄRJESTÖJÄ UHKAA VAARA

Ylioikeuden päätettävänä ovatko työv. järjestöt trustilakien alaisia

(Paul Hanna Federated Pressissä)

WASHINGTON, D. C. — American Federation of Laboria, sellaisenaan kuin se nykyään on kokoonpanoltaan, uhkaa täydellinen tuhoutuminen ylioikeuden päätöksellä United Mine Workers vs. Coronado Coal Co., et al. jutussa.

United Mine Workers järjestö tuomittiin Coronado Coal Co:n nosta massa oikeusjutussa Länsi-Arkansas sin piirin Yhdysvaltain vetoomusoikeudessa maksamaan hyvitystä mainitulle hilliyhtiölle 625,000 dollaria. Hiilenkaivajain järjestö vaatii Yhdysvaltain ylioikeutta kumoamaan alemman oikeuden päätöksen.

Jos ylioikeus vahvistaa alemman oikeuden päätöksen, merkitsee se sitä, että jokainen dollari, mikä kaikilla työväenjärjestöillä Yhdysvalloissa on kassassa, on alttiina menetykselle — alttiina pidätykselle oikeusmääräyksen nojalla milloin tahansa korporationi (tai yksityinen työnantaja) on osottanut, että järjestynyt työväestö on häntä "loukannut".

Tämä ratkaiseva juttu alkoi ympäristössä, jonka pääasiallisin tuotanto on kivihiilen kaivaminen, ja jossa tyydyttävät sopimukset työväenjärjestöjen ja työnantajain välillä ovat olleet olemassa jo useita vuosia ennen vuotta 1914. Pöytäkirjoissa tunnustetaan se seikka, että Coronado ja kahdeksan muuta yhtiötä, jotka kaikki ovat samojen omistajien käsissä, ovat muodostaneet n. s. keskusyhtiön West Virginian lupakirjalla rikkoakseen sopimuksensa hiilenkaivajien kanssa ja saadakseen liittohallituksen oikeuksien turvaa (Arkansasin oikeuslaitoksia vastaan) oikeusjutuissa, joita oli pakosta tuleminen toimenpiteen seurauksena.

Keskusyhtiön (holding companian) ensimäinen työ oli sulkea kaikki kaivokset. Yksi kaivatno avattiin kuukauden kuluttua ja miehitettiin Tennesseestä tuoduilla rikkureilla, joita oli ylympäriinsä vartioimassa röyhkeät, asetetut hurtat, jotka jatkuvasti provosoivat rettelöitä paikkakunnan asukkaiden kanssa. Seurasi väkivaltaisukusia, joissa hävitettiin jonkun verran omaisuutta.

Uniot muka anti-trustilain alaisia.

Oikeusjutussaan United Mine Workersia vastaan tekivät Coronado ja muut sen yhteydessä olevat yhtiöt sen erikoisen tärkeän väitöksen, että yrittäessään suojella kaivostyöläisten elintasoa järjestämällä ei-union kaivostyöläisiä, ovat United Mine Workers järjestön virkailijat salaliitossa valtioitten välisen kaupan häiritsemiseksi, vastoin anti-trustilakeja.

Kongressi on kahdesti laatinut lakeja lapsityön lopettamiseksi sulkemalla valtioitten välisestä kaupasta pois lapsityöllä valmistetut tuotteet. Julistaessaan sellaisen lain mitättömäksi on ylioikeus erikoisesti määritellyt, että kivihiilen maan sisästä ulos tuominen ei kuulu valtioitten välisen kaupan alaan.

On tavallaan mielenkiintoista nähdä päättääkö sama ylioikeus, että kieltäytyminen hiilenkaivamisesta, tai mikä tahansa järjestyneitten työläisten sekaantuminen hiilenkaivamiseen, on valtioitten välisen kaupan häiritsemistä.

Työläisten asian ytimenä tässä tapauksessa on järjestyneitten palkkatyöläisten oikeus suojella määrättyä elintasoa pyrkimällä järjestämään työläisiä ei-union työmailla. Sille oletetulle oikeudelle perustuu koko "safe and sane" ammattiunionismi Amerikassa.

Unioitten kassat vaarassa.

Jos ylioikeus vahvistaa hiilenkaivajia vastaan annetun tuomion tulee "amerikalaisiin laitoksiin" kirjotetuksi seuraavat periaatteet:

Kaikkien unioitten keräämät jäsenmaksut voidaan pakkoluovuttaa sakkojen maksuksi, jos unio "loukkaa" jotakin työnantajaa;

Kivihiilen kaivattaminen pikku lapsilla ei kuulu valtioitten välisen kaupan alaan eikä siis voida lopettaa liittovaltion lailla, jota vastoin kivihiilen kaivattaminen union työvoimalla kuuluu valtioitten välisen kaupan piiriin eikä niin ollen saa tulla häirityksi minkään työväenunion toimesta;

Palkkatyöläisluokan hyvinvointia ei voida minkään lainlaatijakunnan tai oikeuslaitoksen taholta ottaa huomioon silloin kun se on ristiriidassa omaisuus-oikeuksien kanssa.

Sattumalta on tässä oikeusjutussa määritellyistä "omaisuusoikeuksista" yksi unionisoidun korporatsionin oikeus palkata työvoimaa niin halvalla, että kykenee kilpailemaan ei-union kilpailijansa kanssa! Siis se on omaisuusoikeuksien rikkomista, jos joku ryhmä miehiä pakottaa jonkun työnantajan maksamaan enemmän palkkaa työläisilleen kuin jonkun toisen työnantajan täytyy maksaa.

Päätös Duplex jutussa, joka rikkoi A. F. of L:n virkailijain hermot, näyttää "maitovelliltä" verrattuna Coronado yhtiön eduksi annettuun oikeuspäätökseen.

SOSIALISTIEN 20 V. TUOMIOT ON KUMOTTU

Engdahl, Kruse, Tucker, Germer ja Berger saavat uuden oikeuskuulustelun

WASHINGTON, helmikuun 1 p.— Kuuluisassa Chicagon oikeusjutussa 20 vuoden vankeuteen tuomitut sosialistit J. Louis Engdahl, William F. Kruse, Irvin St. John Tucker, Adolph Germer ja Victor L. Berger saavat uuden kuulustelun. Määräyksen antoi eilen Yhdysvaltain ylioikeus kumotessaan alemman vetoomusoikeuden tuomion. Päätöksen antoi ylioikeus kuudella äänellä kolmea vastaan, kolmen tuomarin merkatessa oikeuden pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä.

Päätöksensä antoi ylioikeus vastaajien väitöksen mukaisilla perusteilla, että tuomari Landis ei menetellyt lain mukaisesti istuessaan oikeutta, vaikka vastaajat olivat selvillä esimerkeillä osottaneet hänet ennakkoluuloiseksi vastaajia kohtaan, joidenkin heidän kansallisuutensa vuoksi, nim. sen, että Berger ja Germer ovat saksalaissyntyisiä ja Kruse on syntyisin saksalaisista vanhemmista. Julistaessaan oikeuden päätöksen sanoi tuomari McKenna, että tuomari Landisin velvollisuus olisi ollut heti vastaajien hänen ennakkoluuloisuudestaan valallisten todistusten esitettyä lakata kuulustelusta, sillä todistukset eivät olleet turhamaisia eikä mielikuvituksen luomia vaan tosiasioihin perustuvia.

Debs on tyytyväinen.

ATLANTA, Ga., helmik. 1 p. — Kuultuaan, että edellämainitut sosialistit ovat saaneet uuden kuulustelun määräyksen, osotti Debs mielihyvänsä sen johdosta. Oman vapautuksensa kieltämisestä hän ei mainninut mitään.

MERIMIESTEN PALKKOJA ALENNETAAN ESPANJASSA

BILBAO, Espanja, helmik. 1 p. — Melkoisessa määrin kiihottuneisuutta on synnyttänyt espanjalaisten merimiesten keskuudessa tieto, että laivojenomistajat ovat uhanneet alentaa heidän palkkansa samalle tasolle kuin se oli ennen sotaa. Laivojenomistajat, jotka sodan aikana kahmivat suunnattomia voittoja, myönsivät merimiehillekin jonkun verran palkankorotusta, mutta nyt kun rahdinkuletuksestakin maksetaan vähemmän, he sanovat olevansa "pakotettuja" alentamaan merimiesten palkkoja.

KOMMUNISTEILLE UUSI TUTKINTO

NEW YORK. — Piirisyyttäjä, Edward Swan on antanut lausunnon jonka mukaan New Yorkin valtiossa voimassa olevan anarkismilain, jonka perusteella James Larkin, Harry Winitsky, Benjamin Gitlow, Isaac E. Ferguson ja Charles E. Ruthenberg on tuomittu pitkäaikaisiin vankilarangaistuksiin, perustuslaillisuus on kokeiltava valtion ylemmissä oikeuslaitoksissa. Lausuntona Swan antoi sen yhteydessä kun Fergusonin lakimiehet tekivät vaatimuksen, että mainittu henkilö on muutettava Dannemoran vankilasta Sing Singiin, ja että heille on annettava oikeus neuvotella vangin kanssa vetoomusasiasta. Swan selitti olevan New Yorkin valtion asukkaille erikoisen tärkeä, että ylemmät oikeuslaitokset tarkistavat tuomari Weeksin antamat päätökset, joilla edellämainitut miehet tuomittiin.

DEBSILTÄ KIELLETTY VAPAUTUS

Wilson pysyy itsepintaisesti entisellä kannallaan armahdukseen nähden

WASHINGTON, helmik. 1 p. — **Presidentti Wilson kieltäytyi eilen allekirjottamasta oikeusviraston suositusta Eugene V. Debsin vapauttamiseksi helmikuun 12 p:nä.**

Oikeusvirasto on erikoiskomitean kautta käsitellyt asiaa perinpohjin. Viime lauantaina antoi prokuraattori Palmer hyväksymisensä komitean työlle sekä lähetti suosituksen presidentille. Presidentti toimi suosituksen suhten pikaisesti. Vaivautumatta kirjottamaan edes erikoiskirjettä tai antamatta minkäänlaista lausuntoa asiasta, kirjotti hän yksinkertaisesti asiakirjain yli sanat: "Kielletään. W. W." Sen jälkeen määräsi hän asiapaperit palautettavaksi oikeusvirastoon.

Mikäli tiedetään, on asiaa tutkinut erikoiskomitea määritellyt, että Debs tulee suorittaneeksi kolmannen osan tuomiostaan elokuun 11 p. 1922, jolloin hän on kelvollinen anomaan ehdonalaisuutta, sekä että hänen vankeusaikansa päättyy, hyvällä käytöksellä joulukuun 28 p. 1925.

Hän on ollut vankilassa sitte huhtikuun 13 päivän 1919. Debs on 65-vuotias.

UNITAUTIA LONTOOSSA

LONTOO, helmik. 1 p. — Viimeisten neljän viikon kuluessa on täällä sattunut 55 unitaudin tapausta. Tästä näkyy, että tapausten luku on melkoisesti lisääntynyt, sillä edellisten neljän viikon aikana mainittuun tautiin sairastui vain 23 henkilöä.

Rautatieyhtiöt epäröivät palkanalennuksessaan

CHICAGO, helmik. 1 p. — Täällä kokoontuneessa rautateitten toimeenpanevien virkailijain neuvottelussa jouduttiin epäröivälle kannalle rautateitten veljesliittoihin kuuluvien työläisten palkkojen alentamisessa ja päätettiin toistaiseksi olla ehdottamatta rautateitten liittohallituksen työlautakunnalle heidän palkojensa alentamista. Sen sijaan päätettiin suositella kaikkien muiden työläisten palkkojen alentamista.

Palkkojen alennussuosituksen alaiseksi joutuvat siis rautateitten 425 tuhatta korjauspajatyöläistä, noin 300—400,000 ratojenkorjaustyöläistä, 50,000 lämmittäjää ja öljyjäjää ja 230,000 konttorityöläistä, jotka kaikki työskentelevät nykyään vielä rautateitten hallituksen kontrollin aikaisilla palkkataksoilla.

Edelämainittuja kohtaan päätettiin kohdistaa hyökkäys ensiksi ilmeisesti siksi, että he eivät ole niin voimakkaasti järjestyneitä kuin esim. veljesliittoihin kuuluvat työläiset ovat ja heidän voimansa oletettanee heikentyneen, koska heitä on viime aikoina vähennetty töistä huomattavasti enemmän kuin varsinaisia junien kuljettajia.

Rautatietyöläiset yleensä aikovat kaikella voimallaan vastustaa palkkojen alennuksia millään aloilla.

7 HENKILÖÄ SURMAUTUNUT JUNAONNETTOMUUDESSA

LIMA, Peru, helmik. 1 p. — Lähellä Orojaa törmäsi eilen matkustajajuna ja tavarajuna vastakkain, sillä seurauksella, että seitsemän henkilöä sai surmansa ja enemmän kuin neljäkymmentä tärvääntyi. Tietoa syystä, mikä junaonnettomuuden aiheutti, ei tänne ole tullut.

RANSKA TAAS UHKAILEE NEUV.-VENÄJÄÄ

Rumania valmistautuu kiireisesti sotaan Neuvosto-Venäjää vastaan

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Feb. 1, 1921, as required by section 19 of the Act of Oct. 5th, 1917.)

VIENI, helmik. 1 p. — Rumania on julistettu piiritystilaan, koska Venäjällä tehdään valmistuksia sotatoimia varten, kerrotan tänne tulleessa tiedonannossa. Siinä sanotaan, että katsoen siihen, että Venäjän valmistelut näytään suuntaavan Rumaniaa vastaan, Rumania on katsonut parhaaksi sulkea rajansa ja julistaa koko maan piiritystilaan.

Briand pui nyrkkiä Venäjälle.

PARIISI, helmik. 1 p. — Ensimäisessä senaatin ja edustajakamarin jäsenille pitämässään puheessa pääministeri Briand sanoi, että Ranska katsoo olevansa velvollinen vastustamaan kaikkia Venäjän neuvostohallituksen yrityksiä hyökätä yhdenkään mailman sodassa Ranskan liittolaisena olleen maan alueelle. Tänne tulleet tiedot kertovat, että Venäjän bolshevikit valmistautuvat hyökkäämään Rumaniaa ja Puolaa vastaan keväällä(?) ja on merkillepantavaa, että Ranskan pääministeri ottaa nuo tiedonannot huomioonsa ja varottaa bolshevikien johtomiehiä, että noihin maihin hyökkäystä pidetään hyökkäyksenä Ranskaa vastaan.

Ranskalla on suuret varastot aseita ja ammuksia, jotka sille jäivät mailman sodan päätyttyä ja niitä mahdollisesti voitaisiin antaa rumanialaisille, puolalaisille ja muille itä-Europan ja Balkanin kansoille, jotka ovat halukkaita ryhtymään taisteluun bolshevikeja vastaan.

RANSKASSA AHDISTETAAN BOLSHEVIKEJA

Virkanyrkit toimittaneet etsintöjä sadan punaiseksi epäillyn asunnossa

PARIISI, helmik. 1 p. — Poliisit vangitsivat täällä eilen tohtori Zalewskin — tunnetaan myöskin nimellä Abramovitsh — ja sen jälkeen toimittivat etsinnän lähelle sadan bolshevikiksi epäillyn henkilön asunnossa. Zalewski on Venäjän neuvostojen agentti ja suuren järjestön johtaja, joka järjestö on ottanut tehtäväkseen perustaa sovietteja Ranskaan.

Poliisit ovat etsiskelleet Zalewskia aina Toursin kongressin jälkeen, tiedoksi kun on tullut, että hän kuljetti Klara Zetkinin salateitä Saksasta Toursiin ja taas vei hänet takaisin. Poliisit löysivät Zalewskin kengänpohjiin kätkettyinä papereita, joista käy selville, että Ranskassa on muka olemassa neuvostojen muodostama salaliitto ja että sen pääkortteeri on Pariisissa.

Saksan kommunistit ja Neuvosto-Venäjä

BERLIINI, tammik. 31 p. — Saksan kommunistit vaativat Saksaa tekemään hyökkäys- ja puolustusliiton Neuvosto-Venäjän kanssa liittolaismaita ja Yhdysvaltoja vastaan. Klara Zetkin, valtiopäivien kommunistinen jäsen, äskettäin vaati valtiopäiviä hyväksymään lain, jossa suositellaan solmittavaksi militaarinen liitto Neuvosto-Venäjän kanssa kapitalistisia maita vastaan, niihin luettuna voittajamaat ja myöskin Yhdysvallat. Zetkin sanoi:

"Saksan kommunistit ja heille suosiolliset ovat päättäneet tehdä liiton Neuvosto-Venäjän kanssa kaikessa tapauksessa, hyväksyköönpä sen sitten Saksan hallitus ja valtiopäivät tai ei. Tämä liitto toteutettuna merkitsee ei ainoastaan veljellisyyttä osottavaa tekoa Saksan työläisten taholta Neuvosto-Venäjää kohtaan, vaan myöskin heidän itsensä ja lopullisesti heidän veljiensä vapauttamista kautta mailman."

Zetkin huomautti kuinka Saksan hallitus oli tarjoutunut yhdessä liittolaismaiden kanssa taisteleman bolshevikeja vastaan baltilaisissa maissa ja muualla. Sitten hän kuvaili kuinka tuhoisia seurauksia Saksalle oli ollut liittolaisten saarrosta sodan aikana ja sanoi, että Saksa ei voi unohtaa niitä vaurioita, joita sen vihalliset sille aiheuttivat, olkoonpa se sitten tasavalta tai monarkia.

RAUKKAMAINEN LAIVAN KAPTEENI

MANILA, helmik. 1 p. — Äskettäin Agno-lahdessa haaksirikkoutuneen höyryrlaivan kapteeni Primitivo Alvarez pakotti 33 naista ja lasta hyppäämään mereen laivasta, siten keventääkseen sen lastia ja pelastaakseen oman henkensä, tämä käyden selville uhreiksi joutuneiden naisten ja lasten sukulaisten antamista valallisista lausunnoista. Laivasta pelastuivat vain sen kapteeni ja neljä merimiestä. Kuuden naisen ja yhden lapsen ruumiit kerrotaan jo löydetyn rannikolta.

RHODE ISLANDIN KUTOMOTYÖLÄISET VOITTANEET

BURRILVILLE, R. I. — Amalgamated Textile Workers of Americaan kuuluvat Pascoagin tehtaiden kutomotyöläiset ovat voittaneet lakkonsa, jonka he alkoivat tarkotuksella pakottaa tehtaiden omistajat erottamaan tehtaan johtajan Thomas B. Corcoranin ja hänen apulaisensa.

Yhtiön ilmotus, että se tulee erottamaan työläisten vihaaman johtajan, päätti lakkotaistelun, joka alkoi viime toukokuulla. Kun yhtiö oli tämän ilmotuksensa antanut, toimeenpani Amalgamated Textile Workers sellaisen mielenosotuksen, jollaista ei ole tässä kaupungissa nähty sitte aserauhajuhlan.

BRYSSEL, tammik. 31 p. — (F.P.) — Tässä kuussa tulevat J. Ramsay MacDonald ja Harry Gosling alottamaan kiertokulun Europassa Toisen Internationalen asioilla, sanotaan Lontoosta lähetetyssä tiedonannossa, jonka juuri on saanut Camille Huysman, Toisen Internationalen viraston sihteeri. Muutamien viikkojen kuluessa tulee virasto siirrettäväksi Lontooseen.

VALTIOVIRASTO LEVITTÄÄ III:N INTERN. OPPEJA

Julkaissut 168 sivua käsittävän kirjasen Kolmannen Kansainv. päätöksistä

(Paul Hanna Fed. Pressissä)

WASHINGTON. — Ovatko Venäjän bolshevikit lahjoneet tai ostaneet Amerikan valtioviraston? Onko Kolmas Internationale onnistunut saamaan miehiään ulkomaaviraston Venäjän osastoon?

Huolimatta siitä, mikä on vastaus näihin kysymyksiin, on valtiovirasto iskenyt suoraan Venäjää ympäröivien kapitalistien barrikaadien läpi hallituksen kustannuksella painetulla kirjasella, mikä sisältää jotakin sellaista kuin täydellisen esityksen Kolmannen Internationalen toisesta kongressista, mikä pidettiin Moskovassa heinäkuun 19 päivästä alkaen elokuun 7 päivään 1920.

Tämä rohkea näyte kommunistista propagandaa on heikosti kamofleorattu, jotta se näyttäisi bolshevikivastaiselta asiakirjalta. Mutta kannesta kanten saa lukija kahlata sen sadalla kuudellakymmenellä kuudella sivulla jatkuvien ja murskaavien syytöksien läpi taloudellista järjestelmää vastaan mikä aiheutti mailmansodan ja tuotti vararikon ja kurjuutta kaikille Europan kansoille.

Tarkotuksena bolshevikivastainen propaganda.

Hajallaan siellä ja täällä kautta koko kirjasen on vissejä kohtia harvennuksia, joissa osottautuu eri puhujien päättäväisyyttä laajentaa luokkasota ympäri mailman ja kaikkiin maihin, mutta yhdeksänkymmentä yhdeksän prosenttia on armotonta analyysia mailman pirstoutuneesta, vanhasta yhteiskuntajärjestyksestä ja lausunto kommunistien suunnitelmasta mailman pelastamiseksi.

Esipuheessaan kirjeeseen sanoo valtioviraston Venäjän-osasto tarkotuksena olevan todistaa Venäjän johtajista, että "neuvostojen johtajina he yrittävät järjestää 'normaaliset' suhteet hallituksien kanssa, samalla kun he kommunistivallankumouksellisina ja 'mailman vallankumouksen yleisesikunnan' yleisjohtajina salaliittoutuvat tuhotakseen ne."

Sitten seuraavat puheet, vaihdellen vuoroin innostuneina, vuoroin taas tyyninä ja tieteellisinä, Leniniltä, Trotskilta, Zinovjevilta, Radekilta, Bucharinilta ja muilta Venäjän puhemiehiltä Länsi-Europan, Aasian ja Amerikan edustajain myötätuntoisten puheitten kanssa.

Meille kerrotaan kirjasen olevan kootun Moskovan Isvestian ja Pietarin Pravdan sivuilta. Näitä Neuvosto-Venäjän kahta lehteä sanotaan varsin yleisesti väärennettävän ja täytettävän valheilla venäläisvastaisten salaliittoilijain toimesta Itämeren maakunnissa, mutta meidän valtiovirastomme uskoo nähtävästi lähteittensä olevan alkuperäisiä.

Erikoisen mielenkiintoisia amerikalaisille ovat seuraavat kohdat:

"Kun Amerikan porvaristo mailman silmien edessä syrjäytti perustuslailliset oikeudet, kun tämä paljon ylistetty kansanvalta loukkasi kaikkia itse perustamiaan periaatteita — ratkaisi se tällä oman paikkansa .... On välttämätöntä painostaa tätä paljon väiteltyä kohtaa ja lopettaa kertakaikkiaan demokraattiset taipumukset." — Zinovjev avauspuheessaan.

"Ja kun he sanovat meille bolshevismin olevan epäjärjestystä, variksenpelättimen, voimme me ainoastaan hymyillä; sillä liittolaisten ylineuvoston tilastollisista tiedoista näemme me, miksi eivät työläiset voi elää entisen standardin mukaan. Sen vuoksi, että vaikka kaikki bolshevikit katoaisivat kokonaan Amerikastakin — äskettäin lähetti Amerika meille viisisataa kommunistia (suosiota) — vaikka Amerika lähettäisi meille, ei viittäsataa, mutta viisituhatta kommunistia — jäisi jälelle vielä hintojen ja palkkojen epäsuhtaisuus, epäsuhtaisuus, jota Amerika ei voi selvittää, koska yksityisomaisuus on pyhä (Venäjällä me olemme sen unohtaneet) samalla kun tätä pääoman uutta valtaa vastaan, sodan avulla koottuja kymmeniä biljoonia vastaan ei voida mitään tehdä. Ei lakot, ei parlamenttaarinen taistelu, eikä reformit voi saada aikaan mitään, koska heillä on tämä pyhä yksityisomaisuus. Yksityisomistuksen kautta on kokoontunut

(Jatkoa neljänneltä sivulta)

Suomen rauhanvaltuuskunnan käynti Moskovassa

Moskovassa Suomen ja Venäjän välisiä rauhansopimuskirjoja vaihtamassa ollut valtuuskunta, johon kuuluivat jäseninä valtioneuvos Ahonen, prof. V. Voionmaa, toht. H. Ryömä lääkärinä ja maisterit Vesterlund ja Lindstedt sihteereinä, palasi tammikuun 7 päivänä Helsinkiin.

Valtuuskunnan matkasta on S. Sosialidemokraatissa annettu seuraava selostus:

Kuten aikaisemmin olemme kertoneet, sivuutti rauhanvaltuuskunta menomatkallaan rajan joulukuun 28 päivänä kello puoli 12 päivällä. Venäjän hallituksen puolesta olivat vastassa ulkoasiain komissariaatin Pietarin osaston edustaja herra Levitsky, joka aikaisemmin on asustanut Suomessa maanpakolaisuudessa Schmidtin nimellä, ja erinäisiä virkatehtäviä varten herra Petroff. Näiden toimesta tarkastettiin vaunu, jolla rauhanvaltuuskunnan matka tapahtui, silmällä pitäen, ettei matkalle voinut seurata muita kuin ulkoministeriömme ilmottamat henkilöt. Samalla voi huomata, että elintarveministeriön mukaan lähettämät herrat Aapro ja Raikas otettiin vastenmielisesti vastaan. Venäläisten varovaisuus johtui todennäköisesti siitä, että he pelkäsivät "ohranarme" agenttien yrittävän pujahtaa samalla mukaan.

Entisellä suomalaisella veturilla, entisten suomalaisten kuljettajien ja konduktöörien toimiessa näissä toimissa saavuttiin Pietariin kello puoli kolmen ajoissa Venäjän ajan mukaan (Suomen ajasta edellä 1 tunti 20 minuuttia). Pietarissa kytkettiin valtuuskunnan vaunu toiseen junaan, joka 19-tuntisen matkan jälkeen saapui perille Moskovaan seuraavana aamuna kello 10. Perille saavuttaessa tapahtui sellainen yllätys, että valtuuskunnan otti Venäjän hallituksen puolesta vastaan entinen suomalainen sosialidemokraattinen sanomalehtimies ja kansanedustaja Santeri Nuorteva. Tämä johtui siitä, että Nuorteva hoitaa Länsi-Europan maita, Skandinaviaa (Suomi siihen luettuna) ja Amerikan Yhdysvaltoja käsittävää Venäjän ulkoasiainkomissariaatin osastoa. Tervehdyspuheessa piti hän sujuvalla venäjänkielellä.

Asunnokseen sai lähetyskunta englantilaisen pappilan Stankevishinkadun varrella. Osa sen jäsenistä vietti kuitenkin yönsä edelleen valtuuskunnan omassa vaunussa. Vielä samana iltana oli lähetyskunnalla ensimäinen neuvottelu ulkoasiain komissariaatin kollegien Titsherinin, Karahanin ja Litvinoffin kanssa. Uudenvuoden aattoiltana kello 7—7:45 (Venäjän ajan mukaan) tapahtui rauhansopimuksen ranskankielisen tekstin allekirjotus ja asiakirjain vaihto. Rauhansopimuksen oli Venäjän taholla ratifioinut toimeenpanevan komitean puheenjohtaja Kalinin ja oli se sidottu hienoihin Neuvosto-Venäjän vaakunalla varustettuihin punaisiin kansiin. Rauhansopimuksen ranskankielisen tekstin allekirjottivat venäläisten taholla heidän rauhanvaltuuskuntansa jäsenet herrat Behrsin, Kershentseff ja Tihmeneff sekä suomalaisella taholla professori Voionmaa omasta puolestaan ja herrojen Paasikiven, Tannerin, Vennolan, Freyn ja Kivilinnan puolesta valtakirjalla. Rauhansopimusten vaihtoa koskevan pöytäkirjan allekirjottivat venäläisten puolesta herrat Titsherin, Karahan ja Litvinoff sekä suomalaisten puolesta herrat Voionmaa ja Ahonen. Tilaisuudessa oli lisäksi läsnä venäläisten puolelta Nuorteva ja suomalaisten puolelta herrat Vesterlund, Lindstedt, Enckell ja Ryömä. Lyhyt ja koruton, Tshitsherinin työhuoneessa tapahtunut tilaisuus päättyi herrojen Ahosen ja Titsherinin rauhallista yhteistyötä vakuuttaviin puheisiin. Rauhansopimusten vaihdon piti oikeastaan tapahtua jo edellisenä iltana, mutta lykkääntyi samana iltana pidetyn tärkeän komissaarien kokouksen vuoksi.

Seuraavina päivinä oli valtuuskunnallamme kaksi eri neuvottelua ulkoasiain komissariaatin mainitun kollegion kanssa. Näissä keskusteltiin Petsamon kysymyksestä, Venäjällä olevien kansalaistemme evakuoimisasiasta, diplomaattisten ja taloudellisten suhteiden järjestämisestä y.m. Venäjän hallitus toivoo diplomaattisten edustusten nopeasti järjestyvän ja suunnittelee vilkasta kaupankäyntiä maamme kanssa sekä laajaa läpikulkuliikennettä maamme kautta. Varsinkin tarvitsevat venäläiset kipeästi paperia ja polttoaineita sekä vetureita. Myydä voivat he turkiksia sekä viljaa ja rautaa, jos voidaan lähettää junia periltä saakka hakemaan.

Kommunistipakolaistemme kiihkeimmät ainekset eivät kuulu tulevan käyttämään hyväkseen nyt tarjoutuvaa kotiinpaluutilaisuutta.

Ensimäisenä Moskovassaoloiltanaan oli lähetyskunnallamme tilaisuus olla saapuvilla neuvostojen 2,000—3,000 osanottajaa käsittäneen 8:nnen kongressin lopettajaisistunnossa, jossa m. m. esiintyivät Trotski, Kalinin, Kameneff, Ukrainan neuvostotasavallan päämies Rakoffski y.m. Samoin järjesti Nuorteva lähetyskunnallemme tilaisuuksia käydä lastenjuhlissa, teattereissa, baleteissa y.m. Lähetyskuntamme voi todeta, että sekä baletti- että näyttämötaide on korkealla tasolla. Varsinkin viljellään paljon agitatorista satiiria; 12 eri kieltuetta esittää paralllaan sellaista ohjelmistoa ympäri maata. Lisäksi kävi lähetyskunta Neuvosto-Venäjän kehitystä esittävässä suuressa näyttelyssä, joka sijaitsee entisessä aateliston, nykyisessä ammattijärjestön kokoushuoneustossa. Samoin tutustui se erinäisiin taidekokoelmiin ja kansatieteellisiin museoihin sekä hyvin säilyneen Kremlin linnan nähtävyyksiin.

Valtuuskunta pääsi lähtemään paluumatkalle keskiviikkona tammikuun 5 p:nä kello 2 yöllä (Venäjän ajan mukaan). Tällä kertaa yhdistettiin kuitenkin sen vaunu eräänlaiseen sotilasmatkustajajunaan, jolla se pääsi perille Pietariin vasta 28-tuntisen matkan jälkeen eli loppiaisaamuna kello 6. Pietarissa sai lähetyskunta käytettäväkseen kaksi autoa, joilla ajellen se kävi katsomassa entisen Suomen ministerivaltiosihteerin viraston taloa sekä suomalaista ja ruotsalaista kirkkotaloa. Edellinen oli suhteellisesti hyvässä kunnossa ja arkistosta ainakin suurin osa säilynyt. Kirkkotalossa olevan yhteiskoulun salissa oli ollut tulipalo, minkä vuoksi pappila oli otettu koulun käytettäväksi. Koulun vahtimestarina toimi helsinkiläiselle työväelle tunnettu kirjakauppias Oskari Leino. Lähetystön asuntona Pietarissa oli Iisakin kirkon vieressä oleva varsin hieno ja siisti International-nimeksi ristitty hotelli, jossa tarjottiin lähetyskunnalle varsin kunnollinen suurus ja päivällinen. Pietarissa oli lähetyskunta m.m. tilaisuudessa näkemään erääseen aateliskinnaan sijotetun työläislepokodin.

Pietarista pääsi lähetyskunta lähtemään loppiais-iltana, kello 7 Venäjän ajan mukaan, venäläisten jouluaattoiltana. Sitä koko ajan seuranneet herrat Levitsky ja Petroff, jotka olivat olleet sille hyvin ystävällisiä ja korvaamattomaksi avuksi, saattoivat sen vielä rajalle asti. Tänne saavuttua, missä lähetyskuntaa oli vastassa rajakomendantti Heinrichs seurueineen sekä eri lehtien edustajia, vietiin lähetyskunta karanteeniin tarkastettavaksi, päästen kuitenkin pian jatkamaan matkaansa Helsinkiin.